Ն 466 — 1886 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 12, ՇՈՒՐԱՆ — 1304 ՐԷՊԻ ԻՎ Լ 27 — ԻՐԻՆՃԻ ՕՐԷՆ

40 ԲԱԼԻՐ

ՁԷՐՈՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱԼԻՐ

ԲՈԼԻՊՈՒԻՅԷ ՄԻԼԻՍԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԼՎԱՄԻ ԿԱՆՉԷՊԱ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 ԱՅԼԷՔ	6 ԱՅԼԷՔ	3 ԱՅԼԷՔ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ՂՐ.	105 ՂՐ.	55 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Շնչի վէ Շինչի սահիքէ ղրշ. 6
Հիւնգիւ սահիքէ . . . . . » 3

Մէվատը նախիյա տարի պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտաէ օլունմայաճաղ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատէսինէ Նուվէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Գեազիթէի մէվատտա հաղգրնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՓԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան հէյէթը նիյապէթի թարաֆրնտան մէմուրէն Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմիշ օլան Մ. Վուլգօվիչ՝ տիւն Պապը Ալիյէ պիլգիմէ, Սատրազամ վէ Խարճիյէ Նազիրը բաշլար հազարաթը իլէ միւլագաթ իմիշտիր։

* *

Սօֆիատան եաղըլան պիր թէլէկրաֆ տիյօր քի, Կատան էֆ. իմթիֆաքը քէնտի վէրմիշ օլորղընը պէյան էմիշ իսէ տէ, օրատա զանն օլնտարդընա կէօրէ, Սատրազամ հազրէթլէրի՝ էֆ-ի միւշարէլէյհի թավը ու հարէքէթինտէն տօղաը պիթթէքտիր, մէմուրիյէթինտէն տաբի ազ իմիշ տիր։

* *

Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա տէվլէթինէն տիւգ Ֆէրտինանտը գապուլ իմիշէսի՝ չարսի պիր չէյ օլմայրաղ, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթը հաղրէյսէ քեամիլէն թէպտիլ օլընմատըգճա հիչ պիր նամզէտին Ռուսիաճա գապուլ օլընմայաճաղը տիւգը միւշարէլէյհէ իպտար օլընմիշ տըր։ Ցիրկեր թարաֆտան Նէյէտ Վրէդ- կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Պուլկարիսթան մագամը իչհին զուհուր իտէճէք, նամզէտլեր հէր քիմէր տէ օլա, Ռուսիա՝ բրէնս տը Մինկրէլինէն նամզէտլիկինի իլթիզամ իտէճէք վէ տիւվէյր մուազզամ վէ եա հէյէթը նիյապէթին հիչ պիր նամզէտինի գապուլ իմիշ յէճէք տիր։

* *

Բէթէրսպուրկ կազէթալարընըն գավլինճէ, Ռուսիա տէվլէթի՝ կէյճէք ապրիլ 1-տէ թէսլիմ օլընմաղ իւզրէ 50,000 չաստը, 500,000 գաբօյ, 2 միլեօն չիթի չիզվէ, պիր խայլը պարութ վէ կիւլլէ վէ սաիր էտէվաթը հարպկէյի միւնագասայա վաղ էյլէմիշ տիր։

* *

Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլիզ կազէթալարընընը իտտաալարընը մուզայիրի օլարաղ Ռուսիա, Ալէմանիա, Ֆրանսա վէ Թիւրքիա պէյնինտէ միւնասէպաթը տօսթանէ էյանն պագը օլուպ, եաղընը Ինկիլիթէրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ միւնասէպաթը մէգքիւրէ կէրկիլիք քէսպ իմիշ տիր։

* *

Տէրսաատէթտէ պուլունան Պուլկար բօլիթիգա միւլթէճիլէրի՝ իչլերինտէ ֆագիր օլանլար իչիւն իանէ ճէմ իմիշք իւզրէ պիր գօմիսիօն թէչքիլ իմիշլեր տիր։ Գօմիսիօնը մէգքիւր՝ Մ. Մաճառօֆ, Մ. Բօբօֆ, Մ. Թիանգօֆ վէ Մ. Ժ. Վազօֆսան միւրէթթէպ տիր։

* *

Պուլկարիսթան հէյէթը մէպուսէսի Լօնտրայա կէմէղտէն էվվէլ բրէնս Ալէքսանտր՝ շէհրը մէգքիւրը թէրք իտէճէք տիր։ Բրէնսը միւշարէլէյհ՝ Լօնտրատա մէգքիւր հէյէթ իլէ կէօրիւշմէկէ մէճպուր օլմամաղ վէ պու միւլագաթրն պիր սուի մանայա տիւշար իտիլմէսինէ մահալ գալմամաղ իչիւն հէյէթը մէգքիւրէնին վիրուտինտէն էվվէլ Լօնտրա շէհրինի թէրք իմիշկէ գարար վերտիկինի Լօնտրա կազէթալարը եաղըյօրլար։

Հալ պու քի բրէնս Ալէքսանտր իլէ Էվրօբատա պուլունան Պուլկար հէյէթը մէպուսէսի պէյնինտէ խաֆիէն մուխապէրէ ճէրէյան իմիշքտէ օլարղընը Վիէննա կազէթալարը բիվայէթ իտ, յօրլար։

Մէգքիւր կազէթալարընը գավլինճէ, Պուլկար մէպուսալարընը՝ Վիէննատան էանի հարէքէթլէրինտէ իշլերինտէն պիւյլէ սեպպէպ մէպլիմ տիր։

«Պիզ՝ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթենպէրկի թէքրար Պուլկարիսթանա իտտէ իմիշք նիյէթլէյլէ Սօֆիատան հարէքէթի էյլէտիք։ Բրէնս Գապուրկ Կոթանըն նամզէտլիկի՝ պիզէ եօլտա տուլ իտիլմիշ տիր։»

Տիւնքի Լէվանտա աթիտէքի մէգալէ օգուանմիշ տըր։

Ցակոբ բաշա հազրէթլէրինին մալկիյէ նէզարէթինէ թայինի՝ միւշարէլէյհին Մէթպուր մուֆախամինան մահալար օլաճաղը մուավէնէթ վէ նարիյ օլաճաղը սէրպէսթիի հարէքէթէ կէօրէ թիւրքիանըն իսթիֆպալի իւզէրինէ պէօյիւք պիր թէէսիրի օլապիլիր վէ եախօտ հիչ օլմազ։ Հէր քիմի ը քի, մէմալիքը Օսմանլիյէնին ասրը հաղրը թարիխինի ազ պիր տիգգաթլա կէօրտէն կէչիրմիշլէր իսէ, թիւրքիանըն ճիհէթը էգօսմիգրյէյէ տիւյար օլտուղը թէհլիքէլէրին քէնտիսինի իհմալա իտէն բօլիթիգաճա մուխթարալարտան տահա աղրը վէ տահա չէտիտ օլտուղընը, վէ էգօսմիգ ճիհէթինճէ օլան թէհլիքէլէր պէրթարաֆ իտիլտիքտէ, բօլիթիգա թէհլիքէլէրինին պիլինմայէ էհէմմիյէթսիզ օլաճաղընը անլամիշլար տըր։ Եայանը տիգգամ ու իթթինա անը նօգթա տահի չուտրը քի, Օսմանլը էվվլյահ ումուրընտան հիչ պիրի՝ այէա պիր ուսուլը մալկիյէ վէ էգօսմիգրյէնին էհէմմիյէթը հայաթիյէսինէ թէմամիյա թամամրը ֆիքր իմիշմիշ, վէ եախօտ իմիշ իսէ պիլէ, չիմտրքի մուղլաղ ահվալը էգօսմիգրյէյէ պիր նիզամ ու ինթիզամ վերմէք իւզրէ ուսուլը մէգքիւրէյի գապուլ վէ իմթիհան վէ թէպէտտիւլմէք էսասիյէի լաղվէյի իճրա ու իտտալ իմտիրմէյէ քիաֆի պիր տերէճէտէ էհէմմիյէթը մէգքիւրէյէ թամամրը ֆիքր էյլէմէմիշ տիր։

Մէմալիքը Օսմանլիյէ՝ խարաճկիւզար էյալաթ իլէ Արապիսթան տարիը հիսապ օլմատըը հալտէ Ֆրանսատան արագիճէ 4 գաթ վասի տիր։ հալպուքի Ֆրանսանըն վարիտաթը 3 միլեար 225 միլեօն ֆրանգա պալիղ օլտրղը հալտէ Թիւրքիանըն վարիտաթը անճաղ 400 միլեօն ֆրանգ տըր։ Եղ զայրը Արապիսթան եալընը Թիւրքիանըն մրգտարը Նուֆուսը՝ Ֆրանսանընքիսէ հէման միւսավի տիր։ լաքին Թիւրքիատա 400 միլեօն ֆրանգ կիճիլիբլի թահսիլ օլընմտրը հալտէ, 3 միլեար 225 միլեօն ֆրանգ՝ Ֆրանսա էհալիսինէ բէք աղրը պատմամաղտա տըր։ Իշպու բուդգամըը՝ զայէթլէ չայանը էհէմմիյէթ տիր։ Նասըլ օլբյօր քի, պիր Ֆրանսրդ թէպտաատա սէնէվի 80 ֆրանգ վերկիյի պիլա միւչրլաթ թէէտիյէ իսէպլիտիկի հալտէ, պիր Օսմանլը թէպտաատ՝ սէնէտէ տէվլէթէ 10 ֆրանգ վերկիյի թէէտիյէտէ կիւճլիւք չէքիյօր։ Պունա Օսմանլը թէպտաատընն Ֆրանսրդ թէպտաատընան բէք չօղ ֆագը օլտրղը ճէվապը վերիլէճէ յի թապիի տիր։ Պու պատտէ պիզ տէ հէմէքքաբրդ, լաքին Օսմանլը թէպտաատ նէ՝ չինն տահա զիյատէ ֆագիր տիր։ Մէտիլէթթին՝ սէրվէթը թասվիկյէսի տահա աղ օլտուղը իչլի՞ն մի։ Այա։ Թիւրքիա՝ պիլաքիս մէնապիի թասվիկյէ ճիհ՝ թիյլէ Ֆրանսատան տահա զէնկին տիր։ Վէ հէնուզ իչլէնմէմիշ օլան մէգքիւր մէնպալէր՝ հիսապտը զէնկին տէրէճէյը տէրագդի տիր։ Լաքին նէ՞ չիչն պու դատտը աղ հասըլաթ վերմէքտէ տիր։ Զիւնքի մէգքիւր մէնպալարը միւնասիպ սուբէթտէ իշլէտիլմէնին եօլտա պիկինմէմիշ տիր։ Էյ նի՞չին պիկինմէմիշ տիր։ Իշթէ պու սիվալէ եալընըզ պիր սէօզ իլէ ճէվապ վերիլիմէզ։

* *

Զանմրգճա Թիւրքիանըն մէնապիի սերվէթինին նազրս պիր սուբէթտէ իշլէթտիրիլմէսի՝ բէք աղ Թիւրքլերին «իշ ատտամը» օլմասընտան իլէրի կէլմէքտէ տիր։ Թիւրքլեր՝ բօլիթիգաճա պէօյիւք գապիլիյէթէ, սօն տէրէճէ տիրօմաթլրդա, նագապիկը իթիրազ ասքերիճէ խթիտատա վէ տիկեր էհալիլերին հայրէթ, հասէտ վէ իմթիհալ խտէճէքլերի ֆիքր ու գալպճէ տիկեր կիւզել խասսէլերէ մալիք տիրլեր։ Լաքին իշ հագդընա Թիւրքլերին խուսուսիյէթի եօք տըր։ Հալ պու քի Օսմանլը էհարիսինին ադատընտան օլան էրմէնիներին, Ռումը վէ Եահուտինին իշճէ քէսալը չէօհրէթ իմտիկի աշիքեար պիր մատտէ տիր։ Պիզիմ կիւնիւմիզտէ ասհալը զէքեա ու ֆէթանէթտէն բէք չօղ Թիւրքլերին Մալիյէ Նազրը օլտրղը կէօրիւմիշ տիր։ լաքին պունընրը ճիւմիէսի տէ այնի գուսուրլարը, թէֆէրրուաթը իտարէճէ այնը իգթիտասլարղընը կէօսթերմիշլեր, վէ տահա զիյատէ շայանը տըղգաթ եէրի չուրաաը քի, իշլերէ գավի վէ էսասի պիր իսթիղամէթ վերմէյէ միւդթէտիր օլամամըշլար տըր։ Նազարը տրդգաթլարը՝ խյճապաթը խուսուսիյէ թազիգի թահրինա, խյճապաթը ումումիյէյէ սարքը զիհն իտէմմիշլ՝ը տիր։ Պու սօն նօգսան՝ բէք զիյատ ճիտտի տիր։ զիրա հէր նէ վաղթ պիր վէ եա տիկեր թարաֆա ֆէվգէլատէ պիր թաղեիգ վուգուա կէլիր իսէ, թէքմիլ ուսուլը իտարէճէ ումումի պիր թութուգրդ հուսուլէ կէլիր։

Մէմալիքը սաիբէտէ հէր տաիրէ՝ քէնտիսին, թէրէթթիւլ իտէն վազիֆէյի նիֆա իտէր։ իտարէնին եալընրդ պիր շիւպէսինէ մախսուս օլան պիր մէսէլէ տէվարիրը սաիրէ ումուրընան սուբէթը մունթազամէտտ ճերէյանընա ասա մանի օլմազ։ Լաքին Թիւրքիատա պէօյլէ տէյիլ տիր, զուհուրա կէլէն հէր միհիմմ մէսէլէ՝ թէքմիլ հէյէթը վիւքելլաը իշղալ իտէր, վէ միխթէլիֆ դէվարեթլեր՝ մէսէլէի մէգքիւրէ թէսվիյէսէզիր օլընճայա գատար տիկեր իշէ պագամազլար։ Պունանն պիրթաղ անլաշրլարընա կէօրէ, ուսուլը իտարէի ումումիյէ սթլամա վէ զայրը միւքէմմէլ պիր սուբէթտէ իճրա իտիլմէքտէ օլուպ, պու իսէ՝ մանէճմանթիգ կիպի պիր տօղրուլրդ վէ ինթիզամը միւքէմմէլ վէ թէսելիալը զայրը միւդգաթի լազմ՝ օլան մալիյէ իշինտէ թէմամը՝յլա մուճիպը խարապ վէ մաղարրաթ պիր մատտէ տըր։

* *

Թէքրար Ցակոբ բաշա հազրէթլէրինէ նազէլը քէլամ իտէրէք, միւշարէլէյհին մէշահիրը մալկիյունան օլուպ օվմատըղընը արաշթրմադ իգթիդա իմմէգ։ Մանֆիհի գապիլ տիր քի միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ բէք մէշհուր պիր եէր մալկիյէ օվմուշ օլսուն, լաքին պունը խպաղ իմմէք իչիւն ֆբրսաթեաղ օլմամըշ տըր։ Պազիսէի Խասսա Շահանէ նէզարէթի իտարէսինտէ մուհադդադ սուբէթտէ խպաթ օլունմըշ պիր չէյ վար իսէ օ տա չու տըր քի, միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ պիր իտարէտէ նիղամ ու ինթիզամնին էհէմմիյէթինի թագտիր իտէպիլիր, վէ իճրան թէնսիգաթ ու թանդիմաթա մուդթէտիր տիր, վէ նապիր մաղատա օվմադ իչիւն իգթիղա իտէն թէտապիր ու վէսաիթի ինթիխապ իտէպիլիր, վէ նիզամընզուգլարը ֆարդ խտուղ պունարա չարէ պուլապիլիր, վէ միւվազէնէլի պիր պիլանչօնրն նէ տիմէք օլտուղընը վէ անը մէյտանա կէթիրմէյինն եօլունը պիլիր։ Խիւլասսի քէլամ միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ իր ատամն օլտուղընը իսպաթ էյլէմիշ տիր։

Իմտի պու կիւնքի կիւն Մալիյէ նէզարէթի՝ տաիրէի մէգքիւրէյի սուբէթը միւնասիպտէտ իտարէ իտէպիլմէք իչիւն էլի գօլը պաղը օվմայան պիր իշ ատտամնա միւհիթաճ տըր։ Ցակոբ բաշա հազրէթլէրի՝ թամամ պու իշին ըբեճուլը տըր, անճաղ չու չարթի իլէ քի, Ֆօլմա Պաղչէտէքի մագամնտա նէ մուավէնէթ կէօրտիւ իսէ, Մալիյէտէ տաիրի այնը մուավէնէթի կէօրմէյի տիր։ Թիւրքիատա մէսէլէի էգօսմիգրյէ՝ հէր եէրտէն զիյատ գարըշրդ տըր։ Մալիյէտէ պիր հիւանիւ իտարէ հուսուլէ կէլտիքտէ, վէ թիճարէթ վէ նաֆիա նազրլարընընն մուավէնէթասամիէլերի տաիրի պունա միւնգամմ օլտրգտա, պէշ եախօտ ալթը սէնէ գարճընտա Օսմանլը պիւտժէսի քեմալը սուհուլէթլէ 1 միլեար 250 միլեօն ֆրանգա պալիղ օլապիլիր։ Էկեր Ցակոբ բաշա իչղալ մուավէնէթ մախլուպէյէ նակլ օլուր իսէ, բէք պէօյիւք միշքիլաթա ուղրամագարզընն նէթիյէսի մէգքիւրէյէ մուվաֆֆագ օլուր։ Լաքին միւշարէլէյհին քեաֆֆէի մուվաֆֆագիյէթի՝ պու մուավէնէթ, վէ միւշարէլէյհ՝ պու մուավէնէթ, վէ միւշարէլէյհ ասհալը զէքեա ու ֆէթանէթտէն բէք չօղ Թիւրքլերին Մալիյէ Նազրը օլտրղը կէօրիւմիշ տիր։ լաքին պունընրը ճիւմիէսի տէ այնի գուսուրլարը, թէֆէրրուաթը իտարէճէ այնը իգթիտասլարղընը կէօսթերմիշլեր, վէ տահա զիյատէ շայանը տըղգաթ եէրի չուրաաը քի, իչերէ գավի վէ էսասի պիր իսթիղամէթ վերմէյէ միւդթէտիր օլամամըշլար տըր։ Նազարը տրդգաթլարը՝ խյճապաթը խուսուսիյէ թազիգի թահրինա, խյճապաթը ումումիյէյէ սարքը զիհն իտէմմիշլ՝ը տիր։ Պու սօն նօգսան՝ բէք զիյատ ճիտտի տիր։ զիրա հէր նէ վաղթ պիր վէ եա տիկեր թարաֆա ֆէվգէլատէ պիր թաղեիգ վուգուա կէլիր իսէ, թէքմիլ ուսուլը իտարէճէ ումումի պիր թութուգրդ հուսուլէ կէլիր։

Մէմալիքը սաիբէտէ հէր տաիրէ՝ քէնտիսին, թէրէթթիւլ իտէն վազիֆէյի նիֆա իտէր։ իտարէնին եալընրդ պիր չիւպէսինէ մախսուս օլան պիր մէսէլէ տէվարիրը սաիրէ ումուրընան սուբէթը մունթազամէտտ ճերէյանընա ասա մանի օլմազ։ Լաքին Թիւրքիատա պէօյլէ տէյիլ տիր, զուհուրա կէլէն հէր միհիմմ մէսէլէ՝ թէքմիլ հէյէթը վիւքելլաը իչ

ՎԱՐԴԱՆ ԵՂՈՒ

ԱՎԱՆ ՂԱՏԱՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏՎԱՆ

ԼԱՏԱՆԱՅԻ ՊՅԱՊ

ՎՃՄՆԻԿՎԱՆ

— Ես ինչ գիտեմ, ասաց Վարդանը, ասացի։ Ինչ գիտեմ, ասացի։ Ինչ գիտեմ, ասացի։ Ինչ գիտեմ

ՇԱԽԵ ԴԵՊԻ ՀԱՎԵՐԺ ԼՈՒՍԵ ԱՂԱԵԿԱՂՈՒ

Ցուց 5 բերան

ԶՈՎԶԶՈՎՈՎ ԳԱԻՍԱԳԱ ՎԵՎՆՆԵՎՎՈ

— ...ամ ...ամ ...ամ

ՍԻԹԻՖԷՐԻԳԱ

—

Թարգմանուած Ղարպատան Բարիզատէրի Թ. Կ. Աղէթասանց՝ Թուարէկ նամ Արաղ գապիլէսի Թարաքիրման Բաս շէհրինն պուլունար ալով ու դալթ օրէ՝ «Բաս» հաղորդման աթիտէրի թարգիլամ եաղըմիշ տրը։

«Թուարէկլէր՝ քէրման Եօլունդն իւղերիտուն պուլունմասը վէ պէօյուք թուզ ախդուիթասը օլմասը հասէպիյլ էշէմմիյէթի պուլունան Բաս շէհրինի գապթ եթմիշլէր տիր։ Մէրդուման Արապար՝ 40 քիլօնէն իւարէթ օլան ասաքիրը մուհաֆըզաի Օսմանկէնին նրաքիրը գաթլ իտուպ, նրաքիր տիկերինի տասի էսիր եթմիշլէր տիր։

«Շէհրը մէգթիւրը դապթ օլունմասընա սէպէպ՝ Թուարէկլէրին խօշնու